

УКАЗАНИЯ на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране за образуване на цените за пренос на природен газ през газоразпределителните мрежи и за снабдяване с природен газ от краен снабдител при регулиране на газоразпределителните дружества чрез метода „Горна граница на цени”

ГЛАВА ПЪРВА **ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

1. Указанията са разработени на основание чл. 36, ал. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 5, ал. 8 от Наредбата за регулиране на цените на природния газ (Наредбата).
2. С тези указания се определят начинът за образуване на цените за пренос на природен газ по газоразпределителната мрежа и снабдяване с природен газ от краен снабдител, подлежащи на регулиране от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (комисията) видът, формата и съдържанието на необходимата за ценообразуването информация, която газоразпределителните дружества задължително представят при подаване на заявления за утвърждаване на цени.
3. При регулиране на цените по чл.2 се прилага методът “горна граница на цени”, комисията утвърждава на газоразпределителните дружества цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа и за снабдяване с природен газ от краен снабдител за първата година от определения регулаторен период и ги изменя в края на всяка година от регулаторния период с инфлационен индекс, намален с коефициент за подобряване на ефективността, по следната формула:

$$C_t = C_{t-1} * (1 + I - X)_{t-1},$$

където:

- C - цените на газоразпределителното дружество;
- I - инфлацията за предходен период, която влияе върху разходите на газоразпределителното дружество;
- t - съответна година от регулаторния период;
- X - коефициент за подобряване на ефективността.

- 3.1. Комисията може да изменя утвърдените цени в края на всяка година от регулаторния период и въз основа на недовзетия/надвзетия приход, дължащ се на разлики между прогнозни и действителни количества природен газ от предходния ценови период и инвестиции.
  - 3.2. Регулаторният период е в съответствие с периода на бизнес плана на газоразпределителното дружество.
  - 3.3. Комисията може да изисква допълнителна информация при разглеждането на заявлението за утвърждаване на цени.
4. Цените за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа и за снабдяване с природен газ от краен снабдител са единни за територията, за която газоразпределителното дружество притежава съответната лицензия.

4.1. Газоразпределителните дружества, които са титуляри на повече от една лицензия за разпределение на природен газ и снабдяване с природен газ от краен снабдител, могат да предлагат за утвърждаване единни цени за териториите, които са в обхвата на тези лицензии.

5. Заявлението за утвърждаване на цени за регулаторния период се базира на информация за 12-месечен отчетен период, наречен базисна година и на прогнозни данни за планираните инвестиции, разходи и количества за осъществяване на лицензионните дейности.

6. Информацията във връзка с образуването на цените се представя като приложение към заявлението за цени в справки и допълнителна писмена обосновка за предложените ценообразуващи елементи. Справките са по утвърдени от комисията образци, както следва:

Справка № 1 “Годишни разходи”;

Справка № 2 „Амортизационен план”;

Справка № 3 “Необходим оборотен капитал”;

Справка № 4 ”Размер на нетните инвестиции”;

Справка № 5 „Регулаторна база на активите”;

Справка № 6 “Норма на възвръщаемост на капитала”;

Справка №7 “Коефициенти за разпределение на необходимите годишни приходи”;

Справка № 8 „Таблица за необходимите приходи по групи потребители”.

Справка № 9 “Годишни количества”;

Справка № 10 “Цени за разпределение”;

Справка № 11 „Цени за снабдяване”.

7. Справките се представят на хартиен и цифров носител. Формата на справките е задължителна, не може да се променя, както и не могат да се изтриват редове и/или колони. Те са обобщени в електронни таблици със съответните формули и връзки за изчисления и представляват електронен модел, който е неразделна част от указанията. При необходимост, по преценка на дружеството в справките могат да се добавят редове и/или колони с допълнителна информация. Справките трябва да бъдат подписани от лице с представителна власт и главен счетоводител и да бъдат подпечатани с печата на дружеството.

8. По искане на комисията или при необходимост за допълнителна обосновка газоразпределителното дружество представя към заявлението допълнителна писмена информация относно ценообразуващите елементи.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕНООБРАЗУВАЩИ ЕЛЕМЕНТИ

Раздел I

Резултати от базисната година

9. Газоразпределителното дружество трябва да представи отчетна информация за всички приходи, разходи, активи и пасиви за базовата година. Отчетната информация трябва да е разработена в съответствие с изискванията на чл. 37 от ЗЕ за отделна отчетност между регулираните и нерегулираните дейности, както и отделна отчетност

за регулираните дейности, в съответствие със системата за счетоводна отчетност (ЕССО), приета от комисията

10. Приходите от регулирана дейност включват приходите от съответната дейност на газоразпределителното дружество – пренос на природен газ и снабдяване с природен газ.

Раздел II

Образуване на необходимите годишни приходи

11. Предложенията за цени за регулаторния период се базират на необходимите годишни приходи от базисната година и прогнозните данни на дружеството. Необходимите годишни приходи за дейностите по разпределение и снабдяване с природен газ не включват приходи от присъединяване на потребители.

12. Необходимите приходи (*НП*) се определят по следната формула:

$$НП = P + (РБА \cdot НВ),$$

където:

НП - необходими годишни приходи;

P - годишни разходи за дейността по лицензията;

РБА - регулаторна база на активите;

НВ - норма на възвръщаемост на капитала за регулаторния период.

Раздел III

Регулаторна база на активите

13. Регулаторната база на активите е базата за определяне на възвръщаемостта на капитала за всяка дейност – пренос на природен газ и снабдяване с природен газ. Регулаторната база на активите се изчислява в съответствие с чл. 12 на Наредбата по следната формула, за всяка от годините на регулаторния период:

$$РБА = A - \Phi - A_m + ОК + Инв.$$

където:

РБА - регулаторната база на активите, в хил.лв.;

A - стойност на активите, които се използват и имат полезен живот, в хил.лв.;

Φ - стойност на активите, които са придобити по безвъзмезден начин (чрез финансираня), в хил.лв.;

A_m - натрупаната амортизация за изтеклия период на използване на активите за извършване на дейностите, подлежащи на регулиране, в хил.лв.;

ОК - необходим оборотен капитал, в хил.лв.;

Инв. - прогнозният среден номинален размер на инвестициите, одобрени от комисията, които ще бъдат извършени през регулаторния период, в хил.лв.

13.1. Газоразпределителното дружество предоставя информация за стойността и видовете активи от базисната година, разделени за дейността пренос на природен газ по газоразпределителната мрежа и снабдяване с природен газ от краен снабдител.

13.2. Стойността на активите (А) за базисната година се определя в съответствие с баланса на дружеството от годишния финансов отчет за базисната година.

13.3. Стойността на дълготрайните активи (А) в РБА за лицензионите дейности включва само активи, които обслужват съответните лицензионни дейности и са придобити преди началото на регулаторния период, в съответствие с отчетната им стойност от финансовия отчет на дружеството към края на базисната година.

13.4. В стойността на дълготрайните активи не се включват:

- а) разходи за придобиване на дълготрайни активи;
- б) дълготрайни активи, отчетени по силата на договор за финансов лизинг, ако не са свързани с пряката лицензионна дейност;
- в) активи, несвързани с лицензионната дейност и/или отдадени под наем, консервирани, извадени от експлоатация и други;
- г) активи придобити, чрез финансиране (безвъзмездно чрез дарения, помощи, грантови схеми, от потребители и други.);

13.3. Прогнозният среден размер на инвестициите, които ще бъдат извършени през регулаторния период са в съответствие с бизнес плана на дружеството и/или одобрена инвестиционна програма и се представят по години, като в тях не се включват инвестиции, чрез които се създават активи по смисъла на чл.13.4.

14. Регулаторната база на активите включва подробно обосновани от газоразпределителните дружества инвестиции приети за разумни от страна на комисията. Обосновката на предложените за утвърждаване инвестиции включва постигането на конкретни резултати, по отношение на осъществяването на лицензионна дейност, вкл. развитие на мрежата, повишаване на сигурността на доставките и др.

15. Активите и прогнозираните инвестиции, които не могат да бъдат пряко разпределени към една от двете регулирани дейности се разпределят на основата на утвърдените регулаторни правила за счетоводна отчетност. Комисията може да утвърди прилагането на различен фактор за разпределение на активите и инвестициите между двете регулирани дейности, в случай че това бъде писмено обосновано от газоразпределителното дружество и прието от комисията.

16. За нуждите на ценообразуването на дейностите по разпределение и снабдяване с природен газ се прилага линеен метод на амортизация. Съществуващите към началото на регулаторния период дълготрайни активи (ДА) се амортизират съгласно прилаганата от дружеството счетоводна политика и представения амортизационния план. Разходите за амортизации на дълготрайните активи в експлоатация след началото на регулаторния период се изчисляват съгласно определения в таблицата по-долу полезен живот, от месеца следващ въвеждането им в експлоатация, както следва:

Категория активи	Видове активи	ДА, придобити след началото на регулаторния период	
		Полезен живот, години	Годишна амортизационна норма, %
I	Сгради	25	4
II.	Газопроводи	25	4
III.A	Съоръжения, без битови	15	6.67
III.B	Битови съоръжения	5	20
IV.	АГРС	25	4
V.	Транспортни средства (без автомобили)	15	6,67

УКАЗАНИЯ

на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране за образуване на цените за пренос на природен газ през газоразпределителните мрежи и за снабдяване с природен газ от краен снабдител при регулиране на газоразпределителните дружества чрез метода „Горна граница на цени“

VI.	Други ДА	5	20
VII.	ДНА	7	14.29

Раздел IV
Необходим оборотен капитал

17. Необходимият оборотен капитал (НОК) е част от РБА и представлява средногодишната капиталова сума, използвана в процеса на финансиране на дейността на газоразпределителните дружества през регулаторния период.

18. За регулаторни цели НОК се определя в размер на не повече от 1/8 от утвърдените годишни парични разходи на газоразпределителните дружества за осъществяване на съответната дейност.

Раздел V
Възвръщаемост на капитала

19. Нормата на възвръщаемост на капитала е равна на средно претеглената цена на капитала (СПЦК). СПЦК е определената от комисията норма на възвръщаемост на собствения капитал и норма на възвръщаемост на привлечения капитал на дружеството, претеглена според дела на всеки от тези източници на финансиране в утвърдената от комисията целева капиталова структура. Нормата на възвръщаемост на капитала се определя за целия капитал на газоразпределителните дружества и не се разделя по видове лицензирани дейности.

20. Нормата на възвръщаемост на капитала се изчислява като реална норма преди данъчно облагане за регулаторния период съгласно чл. 13 от Наредбата, по следната формула:

$$NB = D_{СК} * \left(\frac{NB_{СК}}{1 - \frac{ДС}{100}} \right) + D_{ПК} * NB_{ПК}$$

където:

NB - нормата на възвръщаемост на капитала преди данъчно облагане за целия регулаторен период, %;

$D_{СК}$ - делът на собствения капитал в общия капитал средно за регулаторния период;

$NB_{СК}$ - нормата на възвръщаемост на собствения капитал след данъчно облагане, %;

$ДС$ - данъчната ставка на корпоративният данък върху печалбата, в %;

$D_{ПК}$ - делът на привлечения капитал в общия капитал средно за регулаторния период;

$NB_{ПК}$ - нормата на възвръщаемост на привлечения капитал, %.

21. Комисията определя норма на възвръщаемост на капитала, преди данъчно облагане, определена при норма на възвръщаемост на собствения капитал след данъчно облагане, норма на възвръщаемост на привлечения капитал и целева капиталова структура собствен/привлечен капитал.

22. Комисията определя нормата на възвръщаемост на капитала при отчитане на специфичните условия на регулиране на газоразпределителните дружества, безрисковата доходност на пазара и рисковата пазарна премия.

Раздел VI

Разходи за лицензионните дейности

23. Групите разходи за регулаторни цели и тяхната аналитичност се определят в приета от комисията Единна система за счетоводно отчитане

24. Газоразпределителните дружества представят подробна информация за годишните разходи по видове дейности съгласно чл. 10 от Наредбата. Посочват се отчетните и прогнозните данни за годишните разходи, които са пряко свързани с лицензионите дейности.

25. Условно- постоянните разходи, които не зависят от количествата природен газ се прогнозират към началото на финансовата година. Газоразпределителните дружества прогнозират условно-постоянните разходи по години без отчитане на инфлация за периода. В разходите за текущ и аварийен ремонт се посочват само разходите за ремонт, който не водят до увеличаване на стойността на активите.

26. Прогнозната стойност на променливите разходи е функция на прогнозираните количества природен газ и съответните разходни норми.

27. Годишните разходи са групирани по икономически елементи, като във всяка група се изброяват детайлно всички конкретни видове разходи. Разходите се посочват поотделно за видовете лицензионни дейности и съответните им отчетни и прогнозни стойности на съвместима годишна база.

28. Разходите, които не могат да бъдат пряко разпределени към една от двете регулирани дейности се разпределят на основата на утвърдените правила в ЕССО. Комисията може да утвърди прилагането и на друг фактор за разпределение на разходите между двете регулирани дейности, в случай че това бъде писмено обосновано от газоразпределителното дружество, вкл. и причините за промяната.

29. В годишните разходи не се включват финансови, извънредни разходи, разходи за данък върху печалбата и разходи за бъдещи периоди, които са част от отчета за приходите и разходите, разходите за загуби от обезценки, текущи разходи за начислени провизии по смисъла на чл. 38 и чл. 39 от Закона за корпоративно подоходно облагане, текущи разходи или задължения за намаляване на отчетната стойност на стоково-материалните запаси, санкции и/или глоби, наложени от държавни органи или от комисията, както и лихви за забавяне, неустойки и други плащания, свързани с неизпълнение по сключени договори, разходи за дарения и неизползвани отпуски, разходите по чл. 204 на Закона за корпоративното подоходно облагане, както и разходите за начислен данък върху тях по чл. 216 от ЗКПО.

30. С предложението за утвърждаване на цени газоразпределителните дружества представят подробна писмена обосновка за начина на прогнозиране на годишните разходи.

Раздел VII

Годишни количества природен газ

31. Газоразпределителните дружества представят прогнозни количества природен газ за пренос и снабдяване по години и групи и/или подгрупи, в съответствие с одобрения бизнес план и планираните инвестиции за изграждане и/или разширяване на мрежата. Посочват се количествата природен газ, които ще бъдат закупени от „Булгаргаз” ЕАД и/или други доставчици на природен газ.

ГЛАВА ТРЕТА

СТОЙНОСТ НА УСЛУГАТА

Раздел I

Разпределяне на разходите по лицензирани дейности

32. Газоразпределителните дружества разпределят разходите между двата вида лицензирани дейности - разпределение и снабдяване с природен газ като разходите, които се отнасят само за едната лицензирана дейност се разпределят единствено към тази дейност.

33. Услугите в дейността разпределение включват без ограничение разходи за:

- а) разпределение на природен газ;
- б) изключване/повторно включване на потребители;
- в) отчитане.

34. Услугите в дейността снабдяване с природен газ включват без ограничение разходи за:

- а) продажба на природен газ на потребители;
- б) фактуриране и инкасиране.

Раздел II

Разпределяне на разходите за лицензионните дейности по групи и/или подгрупи потребители

35. В заявлението за цени газоразпределителното дружество може да предлага разделяне на потребителите по групи и подгрупи в зависимост от сходни характеристики на потребление и/или друг признак, за които да иска утвърждаване на отделни цени.

36. Газоразпределителните дружества представят резултатите от проучванията си за стойността на услугите по разпределение и снабдяване с природен газ и разпределянето на разходите по групи и подгрупи потребители, на основата на технико-икономическа обоснованост на предложението.

37. Разпределението на възвръщаемостта и условно-постоянните разходи между отделните групи и/или подгрупи е на база избрана характеристика на потребление или друг признак. В случай, че разпределението по групи и/или подгрупи е на основата на максимален часови разход, разпределението на възвръщаемостта и условно-

УКАЗАНИЯ

на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране за образуване на цените за пренос на природен газ през газоразпределителните мрежи и за снабдяване с природен газ от краен снабдител при регулиране на газоразпределителните дружества чрез метода „Горна граница на цени”

постоянните разходи се извършва по методика описана в Приложение № 1, или по предложен от газоразпределителното дружеството начин, обоснован в съответствие с чл. 36.

38. Разпределението на разходите между отделните групи и/или подгрупи, зависещи от количествата пренесен или доставен природен газ се определят според дела на количествата природен газ за разпределение или продажба по групи/подгрупи потребители.

Раздел III

Цени

39. Цената за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа на газоразпределителното дружество, се образува като отношение между дисконтираните необходими годишни приходи и количества природен газ за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа за регулаторния период за съответната група и/или подгрупа.

40. Цената за снабдяване от краен снабдител с природен газ, се образува като отношение между дисконтираните необходими годишни приходи и количества природен газ за снабдяване с природен газ за регулаторния период за съответната група и/или подгрупа.

41. Газоразпределителните дружества образуват цените без ДДС в лева/1000 м³ . Цената за снабдяване от краен снабдител може да бъде в лева/потребител.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ГОДИШНИ КОРЕКЦИИ НА ЦЕНИТЕ ПО ВРЕМЕ НА РЕГУЛАТОРНИЯ ПЕРИОД

42. Цените за пренос на природен газ през газоразпределителните мрежи и снабдяване с природен газ подлежат на корекции от комисията за всеки следващ ценови период след първия от регулаторния период.

43. Комисията коригира цените чрез индекс на инфлация (И) за предходен отчетен период, съобразно нейното влияние върху разходите.

44. Комисията коригира цените с коефициент за подобряване на ефективността (Х), който изразява относително намаляване на разходите на газоразпределителното дружество за осъществяване на съответната лицензионна дейност.

45. Комисията намалява цените в съответствие с разликата между отчетеното за неизпълнение на целевите нива на показателите за качество на услугите за предходния ценови период и допустимото отклонение съгласно методика, утвърдена от комисията.

46. Комисията може да коригира цените въз основа на надвзет/недовзет приход, дължащ се на разлики между прогнозни и действителни количества природен газ и инвестиции.

Тези Указания са приети с протоколно решение на ДКЕВР №11/24.01.2008г..т.8

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

МЕТОДИКА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА КОЕФИЦИЕНТИТЕ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИТЕ АКТИВИ ПО ГРУПИ И/ИЛИ ПОДГРУПИ ПОТРЕБИТЕЛИ НА ОСНОВАТА НА ЗАЛОЖЕН МАКСИМАЛЕН ЧАСОВИ РАЗХОД

С тази методика се определят коефициенти за разпределение на дълготрайни активи по групи и/или подгрупи, в случай че същите са определени на основата на заложен максимален часови разход.

Справките за определяне на коефициентите за разпределение на дълготрайните активи по групи потребители представляват обобщен електронен модел, в който се попълват прогнозни стойности на дълготрайните материални активи за всяка една година от регулаторният период, според инвестиционната програма на дружеството.

АЛГОРИТЪМ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА СПРАВКИТЕ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИТЕ АКТИВИ ПО ГРУПИ ПОТРЕБИТЕЛИ

Дълготрайните материални активи, придобити преди началото на регулаторния период се въвеждат по стойността им на придобиване.

Прогнозните стойности на дълготрайни материални активи се определят по пазарна стойност към началото на регулаторния период.

СПРАВКА “Разпределителни газопроводи - линейна част”

В справката се посочват дълготрайните материални активи “разпределителни газопроводи - линейна част”, като не се включват отклоненията към консуматори в случаите, когато съответното отклонение е краен елемент от газоразпределителната мрежа и обслужва един или няколко консуматора от една и съща група.

- 1) Определят се дълготрайните материални активи - разпределителни газопроводи за регулаторния период.
- 2) Определят се дълготрайните материални активите - разпределителни газопроводи, които са придобити преди началото на регулаторния период.
- 3) Дълготрайните материални активи - разпределителни газопроводи, в зависимост от технологичните си характеристики – диаметър, налягане, проектен часови разход, дял на проектния часов разход на отделните групи потребители в общият проектен часови разход се категоризират в участъци и зони с еднакви технологичните характеристики.
- 4) Формираните участъци и зони се нанасят заедно с технологичните си характеристики /без да се определя стойността им/ в справката по години от регулаторния период, така че в полетата за всяка година да фигурират всички образувани участъци и зони.
- 5) Изчислява се сумарната стойност на придобитите дълготрайни материални активи за всяка една година от регулаторния период за всеки отделен Участък и Зона.
- 6) Изчислените стойности се нанасят за съответните участъци по години от регулаторния период.

СПРАВКА “Съоръжения”

В справката се посочват дълготрайните материални активи “съоръжения към разпределителни газопроводи”, обслужващи повече от една група потребители, като АГРС, Градски ГРП, Станция за одоризация, Кранови възли и др. В стойността на дълготрайните материални активи не се включват съоръжения към отклоненията за консуматори, когато съответните съоръжения обслужват един или няколко консуматора от една и съща група .

Справката се попълва аналогично на справка “Разпределителни газопроводи – линейна част”, като за всяка една година от регулаторния период се посочват всички съоръжения с технологичните им характеристики.

СПРАВКА “Отклонения към консуматори”

В справката се посочват дълготрайните материални активи “отклонения за консуматори и съоръженията към тях”, когато са крайни елементи от мрежата и могат да обслужват един или няколко консуматори от една и съща група.

По смисъла на тази методика:

1. „Участък” - линеен елемент от газоразпределителната мрежа с постоянен диаметър. Делът на проектния часов разход на отделните групи потребители, обслужвани от този участък в оразмерителния часов разход не се изменя с повече от 10 % по дължина на участъка. Принадлежащите кранове и фасонните части са част от участъка.

2. „Зона” - елемент от газоразпределителната мрежа. Диаметърът на разпределителните газопроводи в зоната е постоянен, а делът на проектния часов разход на отделните групи потребители, обслужвани от тази зона в оразмерителния часов разход е относително постоянен. Принадлежащите кранове и фасонните части са част от зоната.

3. „Край на проектния период” - годината към края на която се прогнозира, че капацитетът на газоразпределителната мрежа ще бъде изцяло запълнен, т.е. фактическата часова консумация ще се изравни или доближи до проектната.

4. „Проектен часов разход” - часовият разход по идеен проект.

5. „Оразмерителен часов разход за участък” - максималният часов разход, за който е оразмерен определен участък. Определя се като сума от проектните транзитни часови разходи за този участък и съответстващия му оразмерителен попятен часови разход.

6. „Оразмерителен часов разход за зона” - сумата от проектните максимални часови разходи на всички потребители в зоната.

7. „Стойност на участък” (зона) - пазарната стойност на даден участък или зона, определена по цени към настоящия момент, включваща доставките и всички строително-монтажни работи свързани с изграждането му, без да се начислява амортизация.

8. „Дял на отделните групи потребители в стойността на линейната част” - делът на линейната част на отделните групи потребители в стойността на съответния участък или зона от газоразпределителната мрежа. Определя се чрез умножаване на стойността на този елемент по дела на проектния часов разход на отделните групи потребители, обслужвани от съответния елемент и разделяне на така полученото произведение на оразмерителния часов разход за този елемент. Делът на отделната група в общата стойност на линейната част е равна на сумата от дяловете на всяка една група във всеки един участък или зона.

9. „Съоръжение“ - точков елемент от газоразпределителната мрежа, обслужващ една или повече групи потребители (ГРП, одорираща станция и др.).

10. „Оразмерителен часов разход за съоръжение“ - часов разход, за който е оразмерено определено съоръжение.

11. „Стойност на съоръжението“ - пазарната стойност на дадено съоръжение по цени към настоящия момент, включваща доставките и всички строително-монтажни работи, свързани с изграждането му, без да им се начислява амортизация.

12. „Дял на отделните групи потребители в стойността на съоръжението“ - определя се чрез умножаване на стойността на този елемент по дела на проектния часов разход на отделните групи потребители, обслужвани от съответния елемент и разделяне на така полученото произведение на оразмерителния часов разход за този елемент. Делът на отделната група в общата стойност на съоръженията е равна на сумата от дяловете на всяка една група във всяко едно съоръжение.

13. „Отклонение“ - линеен краен елемент от газоразпределителната мрежа, включително всички прилежащи към него съоръжения (ГЗП, ГЗТ, ГРЗП, ГРЗТ, кранови възли и др.), обслужващ само една група потребители.

14. „Коефициент за разпределение на дълготрайните активи“ - определя се като сумите от дяловете на отделните групи потребители в участъците, съоръженията и отклоненията се разделят на общата сума активи. Коефициентът се изчислява за всяка година от регулаторния период.
